

УДК 338.48:005.21(477)

DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.210.109-114>**Адамовський О.М.**

кандидат економічних наук

Національний університет «Львівська політехніка»

Adamovsky Alexander

PhD in Economic Sc.

Lviv Polytechnic National University

<https://orcid.org/0000-0003-3515-4635>**Кулаец Я.М.**

Національний університет «Львівська політехніка»

Kulayets Yaroslav

Lviv Polytechnic National University

<https://orcid.org/0009-0007-3219-3125>

РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНИХ ДЕСТИНАЦІЙ УКРАЇНИ: ІДЕНТИФІКАЦІЯ КЛЮЧОВИХ ПРОБЛЕМ І УПРАВЛІНСЬКІ ІМПЕРАТИВИ

У статті досліджено проблеми розвитку туристичних дестинацій України в умовах структурної трансформації галузі та воєнних викликів. Проаналізовано економічний, соціальний та екологічний виміри сталості на основі офіційних статистичних даних і регіональної динаміки туристичного збору. Виявлено тенденції переорієнтації на внутрішній туризм, просторової концентрації доходів і недостатності системного екологічного моніторингу. Узагальнено результати у форматі SWOT-аналізу та матриці проблем розвитку. Обґрунтовано необхідність інтегрованої моделі управління дестинаціями з використанням цифрових інструментів обліку та прогнозування туристичних потоків. Визначено ключові дисбаланси просторового розвитку та ризики перевищення рекреаційного навантаження у популярних регіонах. Сформульовано напрями вдосконалення управлінських механізмів на засадах сталості та регіональної збалансованості.

Ключові слова: туристична дестинація; сталий туризм; ідентифікація проблем; регіональний розвиток; SWOT-аналіз.

DEVELOPMENT OF TOURIST DESTINATIONS IN UKRAINE: IDENTIFICATION OF KEY PROBLEMS AND MANAGEMENT IMPERATIVES

The article examines the development of tourist destinations in Ukraine in the context of deep socio-economic transformations and increasing security risks, and seeks balanced management solutions that are particularly urgent. The tourism sector is considered an essential factor in the restoration of territories, increasing the financial capacity of communities, and stimulating entrepreneurial activity. At the same time, its operations are accompanied by structural imbalances and environmental restrictions. The purpose of the study is to identify key problems in the development of tourist destinations systematically and to substantiate approaches to the formation of an integrated management model grounded in sustainability. The methodological basis is a comprehensive approach that combines structural and functional analysis, elements of system modeling, generalization of statistical indicators, comparative assessment of regional development parameters, and tools of strategic analysis. The use of a combination of quantitative and qualitative methods enabled the determination of the relationships among the economic outcomes of the functioning of tourist territories, the social activity of business entities, and environmental restrictions on the use of natural resources. Particular attention is paid to identifying internal and external factors that shape the environment for destination development. As a result of the study, it was found that uneven spatial dynamics, an increasing role of domestic demand, and an increased burden on the natural resource base of individual regions characterize the current stage of development of tourist areas. Imbalances between financial indicators and the level of institutional coordination were identified, as well as limited systematic monitoring of environmental parameters. The generalization of the results obtained enabled the formation of a logically structured matrix of problems and the identification of key areas for improving the strategic management of tourist destinations, taking into account the principles of economic efficiency, social inclusion, and environmental responsibility. The practical value of the article lies in the possibility of using the proposed analytical approach by public administration and local self-government bodies to develop tourism development programs, form

ISSN друкованої версії: 2224-6282

ISSN електронної версії: 2224-6290

© Адамовський О.М., Кулаец Я.М., 2026

regional strategies, and improve the efficiency of budget planning. The conclusions obtained can be applied to enhance the system for monitoring tourist flows, optimize the use of territories' resource potential, and minimize the risks of spatially uneven development.

Keywords: *tourist destination; sustainable tourism; problem identification; regional development; SWOT analysis.*

JEL classification: *L83, M10, R11, Q01.*

Постановка проблеми. Розвиток туристичних дестинацій у сучасних умовах виступає складним багатовимірним процесом, що поєднує економічні, соціальні та екологічні складові сталості. Туризм, як один із драйверів глобального економічного зростання, забезпечує вагомий внесок у валовий внутрішній продукт, зайнятість та розвиток суміжних галузей. Водночас в Україні функціонування туристичних дестинацій відбувається в умовах воєнних ризиків, просторової нерівномірності розвитку та структурної переорієнтації попиту на внутрішній сегмент. Динамічність відновлення туристичної активності поряд із диспропорціями регіональних надходжень і недостатністю екологічного моніторингу актуалізують потребу системного дослідження проблем розвитку дестинацій з позицій інтегрованого підходу до управління сталим туризмом.

Гіпотезою дослідження є припущення, що проблеми розвитку туристичних дестинацій України можуть бути більш ефективно ідентифіковані та структуровані за умови застосування комплексної аналітичної моделі, яка інтегрує економічні індикатори (фіскальні надходження, структуру туристичних потоків), соціальні параметри (залученість громад і бізнесу) та екологічні обмеження (рекреаційне навантаження, ресурсна місткість територій). Такий підхід передбачає формалізацію взаємозв'язків між ключовими елементами розвитку дестинацій, що дозволяє підвищити обґрунтованість стратегічних рішень, мінімізувати дисбаланси та забезпечити довгострокову конкурентоспроможність туристичних територій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика сталого розвитку туризму активно розглядається в сучасних наукових дослідженнях. Зокрема, В. Любченко досліджував роль туризму у забезпеченні сталого розвитку України та його значення для економічної стабілізації територій [1]. О. Овдіюк обґрунтував стратегічні імперативи розвитку зеленого туризму, акцентуючи увагу на необхідності інтеграції екологічних чинників у систему управління [6]. С. Гаврилюк, С. Мелесик і Н. Воробйова аналізували проблеми стратегічного розвитку туристичних дестинацій в умовах воєнного часу, підкреслюючи роль безпекового фактору та інституційної адаптації [7]. Офіційні аналітичні матеріали Державного агентства розвитку туризму України та OpenDataBot містять актуальні статистичні дані щодо динаміки туристичного збору та регіональної структури надходжень [8, 9], що формують емпіричну основу для оцінювання економічного виміру розвитку галузі.

Попри наявність значного наукового доробку, недостатньо дослідженими залишаються питання інтегрованого оцінювання розвитку туристичних дестинацій з одночасним урахуванням економічних, соціальних та екологічних показників. Більшість робіт

зосереджена або на макроекономічній ролі туризму, або на окремих аспектах сталості, тоді як комплексна систематизація дисбалансів у форматі міжвимірної аналізу потребує подальшого опрацювання. Недостатньо розробленими є також методичні підходи до оцінювання рекреаційної місткості територій, цифрового моніторингу туристичних потоків та просторового вирівнювання розвитку дестинацій у контексті воєнних ризиків.

Мета статті – ідентифікація системних проблем розвитку туристичних дестинацій України на засадах сталого туризму та формування аналітичної основи для удосконалення управлінських рішень.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети використано методи порівняльного та статистичного аналізу офіційних даних щодо туристичного збору, структурно-функціональний підхід до оцінювання економічного, соціального й екологічного вимірів розвитку, а також метод SWOT-аналізу та матричної систематизації проблем для формалізації результатів дослідження. Застосування комплексного підходу дозволило узагальнити наявні диспропорції та визначити пріоритетні напрями подальшого вдосконалення системи управління туристичними дестинаціями.

Виклад основних результатів дослідження. Туризм є найважливішим сектором світової економіки, що забезпечує значний внесок у валовий внутрішній продукт країн. У 2022 р. туризм забезпечив 7,7 трлн доларів США прямого внеску у валовий внутрішній продукт (ВВП) у всьому світі, що становить значну частку 7,6% від загального світового ВВП, відображаючи значущість туризму у формуванні економічного обсягу [1]. У 2023 р. сукупний внесок сектору подорожей і туризму у світовий ВВП досяг близько 9,9 трлн доларів США, що становило приблизно 9,1% світового ВВП, демонструючи майже повне відновлення до докризового рівня 2019 р. [2]. У 2024 р. цей показник, за оцінками WTTC, перевищив 10 трлн доларів США, що свідчить про стійке відновлення глобальної туристичної активності [3]. Прогноз на 2034-35 рр. вказує на продовження впливу туристичної діяльності на світову економіку, зокрема внесок сектору може перевищити 15 трлн доларів США, а його частка у світовому ВВП наблизиться до 11%, що підтверджує стратегічну роль туризму у забезпеченні економічного зростання, зайнятості та розвитку суміжних галузей [4].

Сталий туризм у сучасному науковому дискурсі розглядається як модель організації туристичної діяльності, що забезпечує узгодження економічних інтересів, соціальних потреб територіальних громад та екологічних обмежень природного середовища. Відповідно до підходів, викладених у Стратегії розвитку туризму та курортів в Україні до 2026 року, сталий розвиток туризму передбачає раціональне використання природно-

ресурсного потенціалу, збереження культурної спадщини та підвищення конкурентоспроможності туристичного продукту [5]. У контексті сучасних викликів, зокрема воєнної агресії та структурних змін у туристичній галузі, сталий туризм розглядається як інструмент підвищення економічної ефективності, соціальної інтеграції та екологічної безпеки, що вимагає не лише адаптації туристичних продуктів, а й удосконалення системи управління та координації між суб'єктами. Управлінські принципи сталого туризму передбачають комплексний підхід до планування та реалізації туристичної політики, що включає врахування інтересів ключових стейкхолдерів, прозорість прийняття рішень, інтеграцію екологічних стандартів у нормативну базу та застосування механізмів моніторингу впливу туристичної діяльності на соціально-економічні процеси й довкілля. Зокрема, йдеться про впровадження електронних реєстрів суб'єктів туристичної діяльності, використання цифрових систем обліку туристичних потоків, застосування інструментів аналітики великих масивів даних для прогнозування сезонних коливань попиту, а також створення інтегрованих інформаційних платформ для моніторингу фінансових, соціальних і екологічних показників розвитку дестинацій [1].

Туристична дестинація як система збалансованості представлена сукупністю ресурсів, суб'єктів ринку, інфраструктурних елементів та управлінських механізмів, орієнтованих на забезпечення стійких економічних результатів, соціальної згуртованості місцевих громад та екологічної цілісності території. У контексті

такого розуміння дестинація функціонує як соціально-економічний кластер з внутрішніми та зовнішніми зв'язками, де досягнення збалансованості вимагає не лише аналізу традиційних показників рентабельності, але й оцінювання соціальних ефектів та екологічних обмежень для оптимізації управлінських рішень. Такий підхід до управління сталим туризмом включає узгодження економічних, соціальних та екологічних стратегій розвитку на рівні дестинації з узгодженням економічних, соціальних та екологічних стратегій розвитку на рівні дестинації, що забезпечує адаптацію політики до актуальних умов і прогнозних сценаріїв [6].

Безпека є вирішальним чинником у стратегічному управлінні туристичною дестинацією під час війни. Важливо оцінити ризики та загрози, які створює конфлікт, і вжити заходів для захисту споживачів і працівників туристичних підприємств. У зв'язку з воєнними діями на території України загострилися проблеми, пов'язані зі зменшенням рівня ділової активності, уповільненням економічного розвитку, падінням споживчого попиту, спричиненого скороченням реальних доходів населення. Ці обставини вимагають ідентифікації проблем розвитку туристичних дестинацій для забезпечення передумов їх економічного зростання [7, с. 117].

У межах економічного виміру розвитку туристичних дестинацій України доцільно спиратися на офіційні дані щодо надходжень туристичного збору як індикатора активності внутрішніх туристичних потоків та фінансової стійкості галузі. Обсяг та зміни туристичного збору в Україні подані в табл. 1.

Таблиця 1

Динаміка туристичного збору в Україні (2022-2025 рр.)

Рік	Обсяг туристичного збору, млн грн	Зміна до попереднього року
2022	178,949	-53% (порівняно з 2021)
2023	222,618	+24% до 2022 р.
2024	273,000	+23% до 2023 р.
2025 (I півріччя)	142,6	+33% (зростання у 2025 р.)

Джерело: [8; 9].

Динаміка туристичного збору у 2023-2025 рр. свідчить про стабілізацію галузі та зростання її фінансової ролі для місцевих бюджетів.

Перелік регіонів з найбільшою часткою надходжень туристичного збору подано в табл. 2.

Таблиця 2

Лідери за надходженнями туристичного збору (2022-2024 рр.)

Регіон	2022, млн грн	2023, млн грн	2024, млн грн	Динаміка 2024/2022
м. Київ	31,474	30,378	49,182	+56%
Львівська область	41,430	46,085	47,108	+14%
Івано-Франківська область	17,956	20,408	33,099	+84%
Черкаська область	12,555	21,574	23,532	+87%
Закарпатська область	19,471	22,161	23,093	+19%
Дніпропетровська область	9,210	13,219	15,960	+73%

Джерело: [8; 9].

Отже, регіональні дані демонструють нерівномірність просторового розвитку та концентрацію надходжень у кількох ключових центрах туристичної активності.

За оцінками аналітичного ресурсу

VisitUkraine.today фіксують, що податкові надходження туристичного сектору у 2025 р. вже перевищили довоєнні значення окремих років, що вказує на переорієнтацію попиту на внутрішній туризм та активізацію діяльності суб'єктів господарювання у сфері

розміщення та обслуговування [10]. Водночас міжнародні приїзди залишаються обмеженими, що підтверджується довгостроковими статистичними рядами до 2022 р., які демонстрували суттєве зниження після 2019 р. [11]. Таким чином, економічний вимір розвитку характеризується структурною трансформацією: скороченням в'їзного туризму та посиленням ролі внутрішнього сегмента.

Соціальний вимір розвитку туристичних destination пов'язаний із залученням малого та середнього бізнесу до туристичного сектору та активізацією громадських ініціатив. За інформацією Державного агентства розвитку туризму, найбільші надходження туристичного збору у 2024-2025 рр. забезпечили регіони з розвиненою мережею малих засобів розміщення, зокрема Київ, Львівська та Івано-Франківська області [8]. Разом із тим, регіональна структура надходжень засвідчує диспропорції у розвитку: значна частина територій демонструє низьку податкову активність у сфері туризму, що обмежує їх соціально-економічний потенціал. Відсутність у відкритих джерелах повних статистичних даних щодо зайнятості у туристичній сфері за 2024-2025 рр. ускладнює кількісну оцінку соціального ефекту, однак динаміка податкових надходжень дозволяє констатувати поступову стабілізацію

сектору [8, 9].

Екологічний вимір розвитку туристичних destination характеризується недостатньою системністю збору цифрових показників. У відкритих статистичних ресурсах відсутні узагальнені офіційні дані щодо перевищення рекреаційної місткості або рівня антропогенного навантаження, що обмежує можливості комплексного оцінювання екологічної стійкості. Наявні джерела зосереджуються переважно на фінансово-економічних показниках, що свідчить про потребу інституційного посилення екологічного моніторингу у туристичних регіонах. Водночас активізація внутрішніх туристичних потоків у 2024-2025 рр. об'єктивно підвищує ризик зростання навантаження на природні ресурси, особливо в регіонах із високою концентрацією туристів.

Узагальнення цифрових показників економічного, соціального та екологічного вимірів розвитку туристичних destination України створює підстави для формалізації результатів у вигляді SWOT-аналізу з позицій сталого туризму. З урахуванням динаміки туристичного збору 2022-2025 рр., регіональної структури надходжень, особливостей внутрішнього попиту та обмеженості екологічного моніторингу, систематизація факторів розвитку може бути представлена в табл. 3.

Таблиця 3

SWOT-аналіз розвитку туристичних destination України з позицій сталого туризму

Внутрішнє середовище	Позитивні фактори (Strengths)	Негативні фактори (Weaknesses)
Економічний вимір	- Стійке зростання туристичного збору у 2023-2025 рр. – Відновлення внутрішніх туристичних потоків – Збільшення ролі туризму як джерела доходів місцевих бюджетів	- Висока залежність від внутрішнього туризму - Обмеженість міжнародних туристичних потоків - Концентрація доходів у невеликій кількості регіонів
Соціальний вимір	- Активна участь малого та середнього бізнесу – Зростання регіональних центрів туристичної активності (західні області, м. Київ) - Адаптація бізнесу до воєнних умов	- Регіональні диспропорції розвитку – Недостатня повнота статистики щодо зайнятості у туризмі – Обмежена інституційна координація між громадами
Екологічний вимір	- Наявність значного природно-ресурсного потенціалу – Висока ландшафтна та біокліматична різноманітність територій (гірські, лісові, прибережні, бальнеологічні ресурси)	- Відсутність системного моніторингу рекреаційної місткості – Недостатність цифрових даних про антропогенне навантаження
Зовнішнє середовище	Позитивні фактори (Opportunities)	Негативні фактори (Threats)
Стратегічний контекст	- Подальша цифровізація обліку туристичної діяльності – Інтеграція до європейських програм сталого розвитку – Диверсифікація туристичних продуктів (екологічний, культурний, реабілітаційний туризм)	- Воєнні ризики та безпекова нестабільність – Демографічне скорочення трудових ресурсів - Ризик перевищення допустимого рекреаційного навантаження у популярних регіонах

Сформовано авторами

Проведений SWOT-аналіз засвідчує, що розвиток туристичних destination України характеризується поєднанням позитивної фінансової динаміки та структурних обмежень, зумовлених воєнними ризиками, просторовою нерівномірністю й екологічними викликами. Сильні сторони пов'язані з адаптивністю внутрішнього ринку та зростанням фіскальних надходжень, тоді як слабкі сторони концентруються у площині дисбалансів розвитку та обмеженості системного

моніторингу навантаження на території.

Для деталізації виявлених у межах SWOT-аналізу диспропорцій та конкретизації їх наслідків доцільно систематизувати результати у форматі узагальнюючої матриці проблем розвитку туристичних destination. Такий підхід дозволяє структурувати економічні, соціальні та екологічні виклики за вимірами сталості та визначити пріоритетні напрями управлінського реагування (табл. 4).

Таблиця 4

Узагальнююча матриця проблем розвитку туристичних дестинацій України

Вимір розвитку	Виявлена проблема	Результати оцінювання	Ймовірні наслідки
Економічний	Структурна переорієнтація на внутрішній туризм	Скорочення міжнародних приїздів; зростання ролі туристичного збору у внутрішніх регіонах	Обмеження валютних надходжень; підвищена залежність від платоспроможності населення
	Регіональна концентрація доходів	Високі надходження у м. Києві та західних областях; низька активність у частині територій	Посилення просторової нерівномірності розвитку
Соціальний	Нерівномірна інтеграція громад	Концентрація туристичної активності у декількох регіонах	Обмежений соціально-економічний ефект для окремих територій
	Недостатність статистичних даних щодо зайнятості	Відсутність повних цифрових показників за 2024-2025 рр.	Ускладнення оцінки соціальної результативності туризму
Екологічний	Обмежений моніторинг рекреаційного навантаження	Відсутність системних даних щодо рекреаційної місткості	Ризик перевищення допустимого навантаження у популярних дестинаціях
	Потенційне виснаження природних ресурсів	Зростання внутрішніх потоків у безпечних регіонах	Погіршення стану природоохоронних територій

Джерело: сформовано авторами.

Узагальнююча матриця проблем розвитку туристичних дестинацій України засвідчує системний характер виявлених дисбалансів та їх взаємозв'язок у межах економічного, соціального й екологічного вимірів сталості. Економічні проблеми пов'язані з переформатуванням попиту туристичних потоків і просторовою концентрацією доходів, що формує ризик посилення регіональної нерівномірності та обмежує потенціал диверсифікації надходжень. Соціальні виклики проявляються у нерівномірній залученості громад і недостатності статистичних даних щодо зайнятості. Екологічний блок проблем зумовлений обмеженим моніторингом рекреаційного навантаження та потенційним зростанням антропогенного впливу в умовах активізації внутрішніх потоків.

Таким чином, ідентифіковані проблеми свідчать про необхідність переходу до інтегрованої моделі управління туристичними дестинаціями, яка поєднує фінансову стабільність, соціальну інклюзивність та екологічну відповідальність. Результати матричного узагальнення можуть бути використані як аналітична основа для формування стратегічних альтернатив розвитку та підвищення ефективності управлінських рішень у сфері сталого туризму.

Висновки. Проведене дослідження дозволило ідентифікувати системні проблеми розвитку туристичних дестинацій України в умовах структурної трансформації галузі та воєнних викликів. Економічний аналіз засвідчив позитивну динаміку фіскальних показників у 2023-2025 рр, що свідчить про відновлення внутрішнього туристичного ринку та посилення ролі туристичного збору як джерела доходів місцевих бюджетів. Водночас виявлено структурні дисбаланси, зокрема

переорієнтацію на внутрішній попит, обмеженість міжнародних туристичних потоків та концентрацію доходів у декількох регіонах, що формує ризики просторової нерівномірності розвитку.

Соціальний та екологічний виміри розвитку туристичних дестинацій характеризуються як потенціалом, так і обмеженнями. З одного боку, спостерігається активізація малого та середнього бізнесу, адаптація суб'єктів господарювання до нових умов, формування регіональних центрів туристичної активності. З іншого боку, недостатність статистичних даних щодо зайнятості, обмежена координація між громадами та відсутність системного моніторингу рекреаційного навантаження ускладнюють комплексну оцінку сталості розвитку. Екологічний компонент залишається найменш інституційно забезпеченим, що підвищує ризики надмірного антропогенного впливу в умовах зростання внутрішніх туристичних потоків.

Подальші перспективи досліджень у цьому напрямку доцільно пов'язувати з розробленням інтегрованої моделі управління туристичними дестинаціями, яка поєднує фінансові, соціальні та екологічні індикатори в єдиній системі моніторингу. Актуальними є питання впровадження цифрових інструментів обліку туристичних потоків, формування відкритих баз даних щодо зайнятості у сфері туризму, оцінювання рекреаційної місткості територій та моделювання сценаріїв післявоєнного відновлення міжнародного туризму. Науково-практичним завданням залишається розроблення механізмів диверсифікації туристичного продукту та вирівнювання регіональних диспропорцій з урахуванням принципів сталого розвитку та європейської інтеграції.

Список використаних джерел:

1. Любченко В. (2023). Роль туризму у сталому розвитку України. Економіка та суспільство, № 57. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-59>
2. Travel & Tourism sector to break all records in 2024, reveals WTTC. (2024). Tourism & Society Think Tank. URL: <https://eng.tourismandsocietytt.com/news-and-newsletter/2024/2024-april/ultimas-noticias/travel-tourism-sector-to-break-all-records-in-2024-reveals-wttc>

3. Global Travel & Tourism is Strong Despite Economic Headwinds. (2025). World Travel & Tourism Council (WTTC). URL: <https://wtcc.org/news/global-travel-and-tourism-is-strong-despite-economic-headwinds>
4. Travel, Tourism & Hospitality. Total contribution of travel and tourism to gross domestic product (GDP) worldwide in 2019 and 2022, with a forecast for 2023 and 2033. (2024). Statista. URL: <https://www.statista.com/statistics/233223/travel-and-tourism--total-economic-contribution-worldwide/>
5. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 р. № 168-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80#Text>
6. Овдіюк О.М. (2025). Стратегічні імперативи розвитку зеленого туризму в Україні. Економіка та суспільство, № 82. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-82-27>
7. Гаврилюк С., Мелесик С., Воробйова Н. (2024). Проблеми стратегічного розвитку туристичних дестинацій в умовах воєнного часу. Вчені записки Університету КРОК, № 2(74). DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-74-116-124>
8. До бюджету громад у 2024 році надійшло майже 273 млн грн туристичного збору. (2025). Державне агентство розвитку туризму України. URL: <https://www.tourism.gov.ua/blog/do-byudzhetu-gromad-u-2024-roci-nadiyshlo-mayzhe-273-mln-grn-turistichnogo-zboru>
9. На 33% зріс туристичний збір в Україні у 2025 році. (2025). OpenDataBot. URL: <https://opendatabot.ua/analytics/tourist-fee-2025>
10. Ukraine's tourism industry in 2025 : tax revenues have already exceeded pre-war levels. (2025). VisitUkraine.today. URL: <https://visitukraine.today/blog/6437/ukraines-tourism-industry-in-2025-tax-revenues-have-already-exceeded-pre-war-levels>
11. Ukraine – International tourist arrivals. (2020). TheGlobalEconomy.com. URL: https://www.theglobaleconomy.com/Ukraine/tourist_arrivals/

References:

1. Liubchenko, V. (2023). Rol turyzmu u stalomu rozvytku Ukrainy [The role of tourism in the sustainable development of Ukraine]. *Economy and Society*. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-59> [in Ukrainian].
2. Travel & Tourism sector to break all records in 2024, reveals WTTC. (2024). Tourism & Society Think Tank. Retrieved from: <https://eng.tourismandsocietytt.com/news-and-newsletter/2024/2024-april/ultimas-noticias/travel-tourism-sector-to-break-all-records-in-2024-reveals-wttc> [in English].
3. Global Travel & Tourism is Strong Despite Economic Headwinds. (2025). World Travel & Tourism Council (WTTC). Retrieved from: <https://wtcc.org/news/global-travel-and-tourism-is-strong-despite-economic-headwinds> [in English].
4. Travel, Tourism & Hospitality. Total contribution of travel and tourism to gross domestic product (GDP) worldwide in 2019 and 2022, with a forecast for 2023 and 2033. (2024). Statista. Retrieved from: <https://www.statista.com/statistics/233223/travel-and-tourism--total-economic-contribution-worldwide/> [in English].
5. Pro skhvalennia Stratehii rozvytku turyzmu ta kurortiv na period do 2026 roku [On approval of the Strategy for the development of tourism and resorts until 2026] : Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine of March 16, 2017 No. 168-r. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80#Text> [in Ukrainian].
6. Ovdruk, O.M. (2025). Stratehichni imperatyvy rozvytku zelenoho turyzmu v Ukraini [Strategic imperatives for the development of green tourism in Ukraine]. *Economy and Society*, No. 82. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-82-27> [in Ukrainian].
7. Havryliuk, S., Melesyk, S. & Vorobiova, N. (2024). Problemy stratehichnoho rozvytku turystychnykh destynatsii v umovakh voiennoho chasu [Problems of strategic development of tourist destinations in wartime conditions]. *Scientific Notes of KROK University*, No. 2(74). DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-74-116-124> [in Ukrainian].
8. Do biudzhetu hromad u 2024 rotsi nadiishlo maizhe 273 mln hrn turystychnoho zboru [Almost UAH 273 million of tourist tax was received by community budgets in 2024]. (2025). State Agency for Tourism Development of Ukraine. Retrieved from: <https://www.tourism.gov.ua/blog/do-byudzhetu-gromad-u-2024-roci-nadiyshlo-mayzhe-273-mln-grn-turistichnogo-zboru> [in Ukrainian].
9. Na 33% zris turystychnyi zbir v Ukraini u 2025 rotsi [Tourist tax in Ukraine increased by 33% in 2025]. (2025). OpenDataBot. Retrieved from: <https://opendatabot.ua/analytics/tourist-fee-2025> [in Ukrainian].
10. Ukraine's tourism industry in 2025 : tax revenues have already exceeded pre-war levels. (2025). VisitUkraine.today. Retrieved from: <https://visitukraine.today/blog/6437/ukraines-tourism-industry-in-2025-tax-revenues-have-already-exceeded-pre-war-levels> [in English].
11. Ukraine – International tourist arrivals. (2020). TheGlobalEconomy.com. Retrieved from: https://www.theglobaleconomy.com/Ukraine/tourist_arrivals/ [in English].

Дата надходження статті: 29.01.2026 р.

Дата прийняття статті до друку: 19.02.2026 р.